

Pirkimų strategija

Švieži vaisiai ir daržovės

TURINYS

1 Preambulė. Atidus ir atsakingas produktų pasirinkimas; įmonėje laikomasi principo: „Lidl“ – kokybiški vaisiai ir daržovės“	1
2 Kokybė ir sauga: kokybės užtikrinimas kaip prioritetas	2
2.1 Partnerystė kaip mūsų tikslas: bendradarbiavimas su verslo partneriais	2
2.2 Nuolatinis ir nuoseklus „Lidl“ produktų kokybės tikrinimas	3
2.3 Mokymasis kartu: pirkėjų atsiliepimai, grįžtamasis ryšys ir nuolatinis tobulėjimas.....	4
3 Kasdienė partnerystė: mūsų ryšių palaikymas su tiekėjais.....	6
4 Tiesiai iš laukų – į parduotuvių lentynas: šviežumas ir logistika	7
5 Etikos klausimas: maisto produktų naikinimo prevencija	7
6 Koja kojon su laiku: tvarumas ir ekologinė atsakomybė	8
7 „Lidl“ pesticidų vaisiuose ir daržovėse mažinimo programa	9

1 Preambulė. Atidus ir atsakingas produktų pasirinkimas; įmonėje laikomasi principo: „Lidl“ – kokybiški vaisiai ir daržovės“

Aukščiausios kokybės švieži vaisiai ir daržovės už išskirtinai gerą kainą. Šis principas – toks pat paprastas kaip ir ambicingas – neabejotinai mūsų mažmeninės prekybos tinklo, kiekvieną dieną pirkėjams siūlančio šviežius vaisius ir daržoves, įvaizdžio pagrindas.

Mus sieja pasitikėjimu grįsti ryšiai su tiekėjais, taip pat esame sukūrę efektyvius logistikos ir kokybės užtikrinimo procesus, siekdami toliau įgyvendinti šį siekį. Visos šios pastangos suteikia mums galimybę į parduotuves pristatyti aukščiausios kokybės, šviežius vaisius ir daržoves tiesiai iš laukų.

Šviežių vaisių ir daržovių iš ūkių pasiūla labai daug priklauso nuo oro sąlygų; visi rinkos dalyviai kiekvieną dieną turi elgtis apdairiai ir tiksliai įvertinti situaciją, kad galėtų užtikrinti šių produktų šviežumą ir kokybę.

„Lidl“ labiau nei bet kuri kita įmonė pripažįstama rinkoje dėl kokybės įsipareigojimų savo tiekėjams vykdymo net ir sudėtingomis klimato sąlygomis. Tinkamas įsipareigojimų vykdymas šioje srityje mums leido įsitvirtinti kaip patikimam gamintojų partneriui tose šalyse, kurių ekonomika auga.

Šie mūsų ir tiekėjų tarpusavio santykiai, grindžiami abipusiu pasitikėjimu, sukuria svarų pagrindą mums stengiantis išlaikyti šviežių vaisių ir daržovių, kuriuose būtų kuo mažesnė pesticidų ir kitų nepageidautinų medžiagų likučių koncentracija, pasiūlą. Tokius bendradarbiavimu grįstus santykius tarp gamintojų, tiekėjų ir mūsų pirkimų skyriaus darbuotojų itin atspindi mūsų bendras įsipareigojimas įgyvendinti kokybės užtikrinimo procesus. Šis įsipareigojimas taikomas visai produktų tiekimo grandinei ir apima kur kas daugiau nei pramonėje galiojančius ir įstatymais numatytus standartus.

Nepriekaištingos išvaizdos ir skonio švieži vaisiai ir daržovės už patraukliausią kainą.

2 Kokybė ir sauga: kokybės užtikrinimas kaip prioritetas

„Mes savo pirkėjams kasdien siūlome kokybę ir šviežumą už patraukliausią kainą.“

„Lidl“ sau siekius, susijusius su šviežių vaisių ir daržovių asortimentu, išsikelia vadovaudamasi būtent šiuo pagrindiniu principu. Atsižvelgiant į tai, šviežių vaisių ir daržovių kokybė ir sauga yra neabejotinai svarbiausi mūsų pirkimo strategijos principai.

„Lidl“ keliami pagrindinė kokybės užtikrinimo sąlyga – užtikrinti ir išlaikyti maisto produktų saugą. Įmonėje uždaviniai, tikrinimo procesai ir koregavimo mechanizmai nustatomi raštu, nuolat apsvarstomi ir prireikus patobulinami arba atnaujinami, atsižvelgiant į dabartinius mokslo pasiekimus, teisinio reglamentavimo ir socialinės raidos pokyčius.

Nuolatinis ir standartus atitinkantis mūsų produktų kokybės tikrinimas visuose produktų srauto etapuose mums leidžia atskleisti visą esamą tobulėjimo potencialą ir yra būtinoji nuoseklaus procesų tobulinimo bei vystymosi sąlyga mūsų vaisių ir daržovių asortimento plėtros srityje.

2.1 Partnerystė kaip mūsų tikslas: bendradarbiavimas su verslo partneriais

Norint siūlyti kokybiškus vaisius ir daržoves reikalingi aukščiausio lygio partneriai visuose tiekimo grandinės lygmenyse. Švieži ir sveiki produktai, kasdien patenkantys ant mūsų pirkėjų stalo, yra aistros vaisiams ir daržovėms, kuria dalijasi „Lidl“ ir jos gamintojai bei partneriai visame pasaulyje, rezultatas. Kaip šių bendradarbiavimu grįstų santykių dalį mes aiškiai nustatėme ir išplatinome informaciją apie konkrečiai „Lidl“ galiojančius mūsų vaisių ir daržovių asortimentui taikomus kokybės ir saugos reikalavimus. Bendradarbiaudami mes:

Remiamės partneryste. Mes labai vertiname patikimus ir stiprius šviežių vaisių ir daržovių gamintojus ir tiekėjus, todėl didžiulį dėmesį skiriame jų pasirinkimui. Mes dirbame tik su tais partneriais, kurie ne tik be išlygų laikosi mūsų nustatytų aukštų kokybės standartų, bet ir kuriuos tie standartai tenkina.

Kokybės siekiame išlaikydami tęstinumą. „Lidl“ pasisako už ekonominį tęstinumą, patikimumą ir prekybos aplinką, kuriai būdinga abipusė pagarba. Santykiai su partneriais šalyse gamintojose, išplėtoti per daugelį metų, sukuria pamatą nuolat tobulinti mūsų ilgai trunkantį bendradarbiavimą.

Skaidrumą išlaikome visoje tiekimo grandinėje. Šviežių vaisių ir daržovių tiekimo grandinė apima visas procese dalyvaujančias verslo sritis – nuo ūkininkų ūkių laukų iki pat „Lidl“ parduotuvių lentynų. Net prieš sėją, t. y. dar prieš prasidedant sezonui, mes jau žinome visų atitinkamuose tiekimo grandinės etapuose dalyvaujančių dalyvių pavadinimus, vardus ir pavardes. Papildoma informacija, susijusi su vaisių ir daržovių auginimo vietovėmis, sertifikavimu ir ūkininkavimo metodais, užtikrina aukštą skaidrumo bei saugos lygį ir suplaukia į „Lidl“ skaidrumo sistemą.

Nuolat turime išsamią informaciją. Mes iš anksto nustatome pramonės šakos standartus atitinkantį ženklinių atsekamumo etiketėmis, kuriomis ženklinama kiekviena šviežių vaisių ir daržovių partija. „Lidl“ atsekamumo etiketė rodo kiekvieną žingsnį tiekimo grandinėje, nuo gamintojo iki pakavimo fabriko ir tiekėjo, kad visi žingsniai būtų aiškiai matomi kiekvienam dalyviui. Ši sistema užtikrina tiesioginį, aiškų ir išsamų atsekamumą kiekviename prekių pristatymo žingsnyje.

Vykdomė aiškia komunikaciją. „Lidl“ su verslo partneriais palaiko tiesioginius, aiškius ir sąžiningus ryšius. Taip užtikrinama, kad kiekvieną dieną būtų įgyvendinami ir praktikuojami aukšti kokybės standartai ir reikalavimai, to paties „Lidl“ tikisi ir iš visų tiekimo grandinės dalyvių. Mes esame aiškiai nustatę savo kokybės standartus ir juos išplatinę detalių produktų specifikacijų forma, siekdami užtikrinti aukščiausios klasės „Lidl“ produktų kokybę visuose tiekimo grandinės etapuose, kiekviename žingsnyje.

Kartu dirbame siekdami mažinti pesticidų. Kaip svarbiausią prioritetą mes išsikėlėme pesticidų likučių sumažinimą šviežiuose vaisiuose ir daržovėse „Lidl“ prekybos tinkle. „Lidl“ įmonė ir jos verslo partneriai kartu siekia tikslo, kad vaisiai ir daržovės būtų auginami be pesticidų. Atitinkamai „Lidl“ specifikacijos, susijusios su pesticidais ir kitomis žmogaus organizmui kenksmingomis medžiagomis vaisiuose ir daržovėse, leidžia tik maksimalius patvirtintų bet kurios veikliosios medžiagos sudėtinės dalies likučių kiekius, kurių koncentracija negali viršyti trečdaliao didžiausių įstatymais numatytų leistinų koncentracijos ribų, ir nustato bendrą maksimalų visų veikliųjų medžiagų sudėtinų dalių likučių didžiausių leistinų naudoti kiekių procentą, kuris lygus 80 %. Patvirtintų veikliųjų medžiagų komponentų likučių skaičius negali viršyti 5. Šie reikalavimai kur kas griežtesni nei teisės aktų nurodymai ir rekomendacijos. Taip mes aktyviai prisidedame prie pesticidų naudojimo mažinimo ir pramonei nustatytų standartų įgyvendinimo*.

2.2 Nuolatinis ir nuoseklus „Lidl“ produktų kokybės tikrinimas

„Lidl“ vaisių ir daržovių kokybė – standartizuotų ir tęstinių tikrinimų rezultatas. Pagal griežtą „Lidl“ produktų tikrinimo sistemą, nustatomi tikrinimo nurodymai kiekvienam produktui atskirai ir papildomos kokybės užtikrinimo priemonės pas mūsų partnerius.

Visapusiškas produkto tyrimas. Kiekvieną dieną visi pristatyti švieži vaisiai ir daržovės atidžiai patikrinami remiantis standartizuotais procesais. Šie išsamaus tyrimo procesai prasideda prieš prekėms pasiekiant sandėlį. Pavyzdžiui, rizikos veiksnių, kuriuos lemia galimi pesticidų likučiai, vertinimas atliekamas vežant prekes. Ekspertizė, susijusi su dabartinėmis atitinkamų produktų gamybos sąlygomis jų auginimo vietovėse, aptariama čia vietoje, taip pat ir turimos produktų tyrimų ataskaitos iš išorės laboratorijų, kurios atliko ankstesnių pristatytų produktų tyrimus.

Trečiosios šalies tyrimai. Šviežiams vaisiams ir daržovėms ištirti naudojami analitiniai tyrimai, kuriuos atlieka ekspertai, dirbantys akredituotose nepriklausomose trečiosios šalies laboratorijose ir institutuose, nustatomi pesticidų likučiai ir kitos nepageidautinos kenksmingos medžiagos.

*Išsamią informaciją apie „Lidl“ pesticidų likučių mažinimo programą galima rasti 7 skyriuje.

Kokybė be išimties. Išorės ekspertai atvežamas prekes tikrina šviežių vaisių ir daržovių sandėliuose. Kiekviena prekių partija atidžiai ir atsakingai patikrinama vadovaujantis „Lidl“ prekių tikrinimo (kontrolės) katalogu. Šių tikrinimų apimtis ir kriterijai aiškiai apibrėžti mūsų vaisių ir daržovių asortimento kiekvieno produkto specifikacijoje. Prekių kokybės skyriaus kokybės vadovai patikrinimus įformina ir patvirtina dokumentais.

Išskirtinės bendrovės. Siekdami garantuoti ilgalaikį „Lidl“ aukštų kokybės standartų laikymąsi, mūsų verslo partneriai kiekviename tiekimo grandinės etape yra įsipareigoję sėkmingai dalyvauti nepriklausomose sertifikavimo sistemose, kurios paremtos aukščiausiais pramonės standartais. Visos mūsų žemės ūkio sektoriaus partnerių bendrovės savo saugios ir ekologiškos žemės ūkio produktų gamybos ekspertizę dokumentais patvirtina dalyvaudamos sertifikavime pagal „Global G.A.P.“ standartą (angl. „Global G.A.P. (Good Agricultural Practice)“ – pasaulyje pripažinta geroji ūkininkavimo praktika).

Išskirtiniai patikrinimai. Tikrinimo procesų kokybė yra svarbiausias kiekvienos kokybės užtikrinimo priemonės elementas. Pavyzdžiui, kiekviena tyrimų laboratorija, kuri dirba „Lidl“, privalo atitikti nustatytus standarto DIN EN ISO/IEC 17025 (tyrimo, bandymų ir kalibravimo laboratorijų kompetencijai keliami bendrieji reikalavimai) reikalavimus ir turi būti papildomai akredituota „QS Qualität und Sicherheit GmbH“ (kokybės sistemos, taikomos vaisius ir daržoves auginantiems ūkininkams partneriams) kaip bandymų laboratorija, tirianti šviežius vaisius ir daržoves

2.3 Mokymasis kartu: pirkėjų atsiliepimai, grįžtamasis ryšys ir nuolatinis tobulėjimas

„Jeigu nustojame tobulėti, nustojame būti geri.“ „Lidl“ siekia nuolatinio tobulėjimo ir nuolatinės plėtros, kurių tikslas – mūsų pirkėjams pasiūlyti aukščiausio lygio kokybę visose srityse. Iš išsamių tyrimų gautos žinios sukuria pagrindą nuolat tobulėti, to aktyviai siekia visos bendrovės partnerės su tiekimo grandinės dalyviais. Taip pat ir mūsų ilgalaikiai verslo partneriai dalijasi mūsų aukštų standartų patirtimi.

Veikti, o ne reaguoti. Mes sukūrėme išankstinio įspėjimo sistemą, grindžiamą „Lidl“ specifikacijomis dėl pesticidų ir kitų kenksmingų medžiagų likučių kiekių šviežiuose vaisiuose ir daržovėse. Tai leidžia mums iš anksto ir prevenciškai imtis veiksmų. Tikrinimų protokolai, kuriuose užfiksuoti veikliųjų medžiagų sudedamųjų dalių likučių kiekiai didesni nei trečdalis leistinų viršutinių normos ribų, perduodami atitinkamiems gamintojams ir tiekėjams. Atliekant šiuos analitinius laboratorinius tyrimus gautos žinios leidžia gamintojams optimizuoti procesus, ir tai vyksta dar neiškilus problemų. „Lidl“ ir jos verslo partneriai kartu siekia bendro tikslo – auginti vaisius ir daržoves be pesticidų likučių.

Vieningai dirbant, sekasi geriau. Bendradarbiaudami su savo partneriais išlaikome atviros ir konstruktyvios grįžtamosios informacijos kultūrą, kuria siekiame nustatyti ir optimizuoti galimus procesus. Vienas tokių pavyzdžių – peržiūros susitikimas su partneriais auginimo sezono pabaigoje. Šių techninių diskusijų tikslas – nustatyti galimus patobulinimus visoje tiekimo grandinėje, remiantis visų proceso dalyvių žiniomis.

Kartu prisiimti atsakomybę. „Lidl“ aiškiai apibrėžia ir paskelbia savo standartus. Stiprindami bendradarbiavimą dalyvaujame planuojant ir įgyvendinant strategiškai svarbius projektus, susijusius su saugiu ir ekologišku šviežių vaisių ir daržovių auginimu.

Kartu nustatyti standartus. Bendradarbiavimas su aukščiausio lygio ekspertais – esminis mūsų kokybės sampratos elementas. Todėl mes aktyviai dalyvaujame kuriant svarbiausius pramonės standartus ir nuolat teikiame grįžtamąją informaciją atitinkamiems ekspertų komitetams.

3 Kasdienė partnerystė: mūsų ryšių palaikymas su tiekėjais

Mūsų principas stengtis sukurti glaudžius ir ilgalaikius partnerystės ryšius su gamintojais, pakuotojais ir tiekėjais – būtina kokybės užtikrinimo modulių sąveikos visoje tiekimo grandinėje sąlyga.

Mes tikime, kad tik lygiaverčių partnerių sistema gali užtikrinti nuolatinę maisto produktų saugą, sklandų prekių srautą ir aukščiausią jų kokybę, ypač tokių paklausių produktų sektoriuje kaip prekyba vaisiais ir daržovėmis.

Bendradarbiavimo santykiai. Mes dirbame su nustatytais sertifikuotų produktų gamintojų susivienijimais ir visuomet stengiamės dirbti su jais tiesiogiai. Pasaulyje jų yra keletas tūkstančių, bet visi jie yra įrašyti į mūsų sistemą. Visiems be išimties mūsų partneriams taikomas sertifikavimo reikalavimas ir jie nuolat vertinami – tai dalis mūsų atliekamų duomenų vertinimų. Mainais mes palaikome savo tiekėjus teikdami nuolatinę grįžtamąją informaciją ir išsamius tyrimus, kad išlaikytume dėmesį sutelktą į tolesnę plėtrą bendromis pastangomis.

Sistema grįsti pirkimai. Galiausiai mes sujungiame šiuos ilgai trunkančius bendradarbiavimo santykius su mūsų tiekėjais į struktūrą, kurią mes vadiname sistema grįstais pirkimais ir kuri integruoja abipusiu pasitikėjimu grįstą bendradarbiavimą į „Lidl“ vykdomus komercinius procesus. Kai įmanoma, mes stengiamės pasikliauti išbandytais ir patikrintomis gamybos struktūromis.

Pirma, mes, kaip mažmeninės prekybos verslo atstovai, taip užsitikriname iš anksto žinomą tiksliai tokio šviežumo, kokio mes tikimės, vaisių ir daržovių tiekimą. Antra, tai mums leidžia patikimai užtikrinti, kad pirsime sutartus jų kiekius. Be to, mes remiame savo partnerius, jei oro sąlygos sukelia šių natūralių produktų kiekių svyravimus.

Prekyba natūraliais produktais. Vaisiai ir daržovės yra natūralūs produktai. Oro sąlygų pasikeitimai tose vietovėse, kuriose imamas šių produktų derlius, arba vartotojų paklausos pokyčiai reikalauja reaguoti greitai ir tinkamai. Pavyzdžiui, jei braškės jau prinoko ir jų derlių reikia nuimti anksti, nes tam palankios oro sąlygos, arba jei burokėlių derlius gausenės, nei tikėtasi, dėl nuolatinių rinkos stebėjimų ir savo infrastruktūros turime sąlygas spontaniškai tiekti į rinką papildomus jų kiekius. Taip darydami mes prisidedame prie dažnai šeimos valdomų arba kooperatinių žemės ūkio sektoriaus verslo sričių pagyvavimo. Be to, kiekvienas papildomas viršplaninis kiekis, kurį galime pateikti į rinką, reiškia konstruktyvų indėlį į kovą su maisto švaistymu.

Kartu pateikiame produktus pirkėjams. Vietos gamintojai yra partneriai mūsų tiekimo grandinėje, kurie užtikrina, kad produktų skonis būtų toks, kokio tikisi pirkėjai. To siekdami mūsų gamintojai sudeda praktinę ir mokslinę patirtį („know-how“) ir aistrą į kiekvieną derlių. Todėl turime galimybę tęsti bendradarbiavimą su partneriais vaisius ir daržoves auginančiose šalyse, siekdami užtikrinti, kad produktai, jų įvairovė ir kokybė pateisintų mūsų pirkėjų lūkesčius.

Koncepcija, kuri naudinga kiekvienam. Mūsų kasdienio darbo rezultatai skatina mus laikytis savo pagrindinio abipusiškai naudingos partnerystės principo. Galiausiai tai naudinga kiekvienam: mūsų pirkėjai gauna naudos iš gausaus šviežių, kokybiškų vaisių ir daržovių asortimento, o mūsų tiekėjams naudingas stiprus, žodžio besilaikantis partneris. Ne veltui „Lidl“ turi gerą reputaciją šioje pramonės šakoje kaip nuosekliai sąžiningas ir patikimas prekybos partneris.

4 Tiesiai iš laukų – į parduotuvių lentynas: šviežumas ir logistika

Viskas – dėl šviežumo. Pirkėjai vertina mūsų vaisius ir daržoves, nes jie švieži ir skanūs. Produktų derlius nuimamas pačiu laiku, kad mes savo pirkėjams galėtume pasiūlyti šviežių vaisių ir daržovių. „Lidl“ niekada nelaiko produktų sandėliuose spekuliaciniais tikslais. Logistika, užtikrinanti produktų atvežimą tiesiai iš laukų į parduotuvių lentynas, visuomet ypatingas iššūkis, kurį, vežant vaisius ir daržoves, reikia įveikti per kuo trumpesnį laiką, ir taip bus visada.

Partneriai, užtikrinantys atitinkamo sezono derliaus šviežumą. Čia akivaizdžios ir mūsų pastangos išlaikyti partnerystės sąsajas su mūsų gamintojais. Tiesioginiai mūsų pirkimų skyriaus ir gamintojų ryšiai, kiek įmanoma apeinant tarpininkus, taip pat tiesioginis prekių atvežimas į specializuotus vaisių ir daržovių sandėlius užtikrina efektyvią logistiką, kuri galiausiai prisideda prie mūsų produktų šviežumo išlaikymo. Nes vežimo greitis lygus šviežumui.

Sezono derliaus šviežių produktų logistika. Laikas – ne vienintelis šviežumo kriterijus. Produktų transportavimas iš kilmės šalies į parduotuves taip pat labai svarbus. Pomidorai, burokėliai, salotos – skirtingų natūralių produktų skirtingi ir poreikiai, kai kalbama apie temperatūrą arba drėgmės išlaikymą. Juos turime apsvaistyti, kai renkames, kokiais metodais kroviniai vežami per tam tikro klimato vietas ir zonas.

5 Etikos klausimas: maisto produktų naikinimo prevencija

Vengti švaistyti maistą – iššūkis, su kuriuo dėl spekuliacijos ar nepakankamų prekybos ir logistikos procesų tarptautinėse rinkose susiduriame kasdien. Greitai gendantys produktai, tokie kaip vaisiai ir daržovės, švaistomi dažniau.

Mes – prieš maisto švaistymą. Vaisių ir daržovių šviežumą ir kokybę užtikriname daugybe įvairiausių priemonių, kuriomis siekiame išvengti maisto švaistymo. Siekiame tinkamo transporto maršrutų pasirinkimo ir trumpiausio laiko vežant produktus iš laukų į parduotuves. Švieži vaisiai ir daržovės mūsų parduotuves kasdien pasiekia dar jų neatidarius ir juos kas valandą perrenka už kokybę ir šviežumą atsakingas konkrečios paimamos darbuotojas. Jei aptinkama pažeistų, jie iš karto išimami iš prekybos.

Lanksti rinkodara. Kaip jau aprašyta, mes galime reaguoti į papildomus produktų kiekius arba jų gamybos svyravimą kapitalizuodami partnerių siūlomus kiekius, net jei tai nebuvo planuota. Mes netiekiame rinkai vaisių ir daržovių naudodamiesi spekuliacinėmis priemonėmis, nes spekuliacija reiškia ne ką kita, o nesugebėjimą pirkėjams pasiūlyti šviežiausių produktų ir netinkamo sprendimo riziką. Tai baigiasi didelių sugedusių maisto produktų kiekių iššvaistymu.

6 Koja kojon su laiku: tvarumas ir ekologinė atsakomybė

Kuo didesnė įmonė, tuo didesnis jos poveikis. Tai pasakytina ne tik apie ekologinius santykius, bet ir apie įsipareigojimą pasinaudoti palankia padėtimi rinkoje socialinės ir ekologinės pažangos požiūriu.

Praktiškai įgyvendinama atsakomybė. Vokietijoje „Lidl“ buvo pirmas prekybos centras, kuris, vadovaudamasis sąžiningos prekybos principais, prekiaavo nuosavo prekybos ženklo „Fairglobe“ ekologiškais bananais su nuolaida. Mes savo sąžiningos prekybos asortimentą papildėme naujais produktais ir šį procesą tęsiame toliau. „Lidl“ su „Fairtrade“ (liet. „sąžininga prekyba“) firminiu ženklu dirba nuo 2006 m. Šios organizacijos logotipu žymima daugelis įvairiausių priemonių, kuriomis siekiama pagerinti gyvenimo ir darbo sąlygas žmonėms užjūrio šalyse, kuriose auginami produktai. Pavyzdžiui, „Fairtrade“ rekomendacijose numatytos stabilios minimalios kainos ir minimalūs atlyginimai. Priverstinis darbas ir vaikus išnaudojantis darbas draudžiamas. Ekologinė pusiausvyra gamybos šalyse palaikoma taikant genų inžinerijos draudimą ir skatinant ekologinį ūkininkavimą. Taip pat skatinamas mažų ūkių ekonominis pajėgumas. Jie gali iš anksto finansuoti iki 60 % savo užsakymo bendradarbiaudami per „Fairtrade“.

Be to, prekiaudamas „Fairtrade“ ženklo produktais, „Lidl“ netiesiogiai remia pastatų infrastruktūros gerinimą produktų gamybos šalyse – nuo sveikatos priežiūros įstaigų ir mokyklų iki žemės ūkio modernizavimo.

„Lidl“ taip pat remia Atogrąžų miškų aljansą (angl. *Rainforest Alliance*). Ši sertifikavimo programa grįsta aplinkosaugos, socialinio teisingumo ir ekonominio efektyvumo ramsčiais.

Ekologiškų produktų ateities prognozės. Ekologinių žemės ūkių produktų paklausa toliau auga. Tai yra ir svarbi, ir pageidautina plėtra, kuriai mes „Lidl“ skiriame prioritetą. Todėl esame įsipareigoję taikyti atidžią, tinkamą ir tausojamą ūkininkavimo praktiką visų ekologiškų produktų asortimentui. Daugeliui gamintojų perėjimas nuo tradicinio prie ekologinio ūkininkavimo yra iššūkis, su kuriuo būtina susidoroti vykdant apdairiai apsvaistytą etapais grįstą procesą. Įsitikinimai, sėjomainos pokyčiai, tam tikrais atvejais net ir visas požiūris į vaisių ir daržovių auginimą reikalauja, kad ir gamintojui, ir produktui įvertinti būtų pasitelkiamas visaapimantis požiūris.

7 „Lidl“ pesticidų vaisiuose ir daržovėse mažinimo programa

Glaudžių ryšių palaikymas su tiekėjais ir gamintojais visame pasaulyje ir duomenys, gaunami iš išsamių visų vaisių ir daržovių produktų kokybės tyrimų, yra „Lidl“ pesticidų mažinimo programos pagrindas. Žinios apie pesticidų naudojimo vaisiuose ir daržovėse pasekmes – būtina sąlyga, kad gamintojai optimaliai, t. y. kuo mažesniais kiekiais, naudotų pesticidus. Todėl „Lidl“ veda aktyvų dialogą su gamintojais, kurie yra atsakingi už pesticidų naudojimą gamybos regionuose. Daugybė likučių tyrimų mums leidžia turėti naujausią informaciją apie sudedamųjų dalių likučius, aptinkamus daugelyje vaisių ir daržovių produktų.

Kaip švieži vaisiai ir daržovės užteršiami pesticidų likučiais?

Norint išlaikyti vaisius ir daržoves sveikus, naudojama daug medžiagų, kol jie auginami, kol apdorojamas nuimtas derlius, kol jie pakuojami ir laikomi sandėlyje. Tai pesticidai, priemonės vabzdžiams naikinti arba nuėmus derlių piktžolėms ar vabzdžiams naikinti naudojamos cheminės priemonės. Šių medžiagų likučių produktuose nuimant derlių visais atvejais neįmanoma išvengti net ir tuose ūkiuose, kuriuose taikoma geroji ūkininkavimo praktika ir kuriuose tokios medžiagos naudojamos pagal nurodymus. Šios medžiagos gerokai prisideda prie derliaus užtikrinimo ir higienos reikalavimus atitinkančių produktų kokybės garantavimo. „Lidl“ tikslas – pirkėjams pasiūlyti visą šviežių vaisių ir daržovių, kiek įmanoma mažiau užterštų veikliųjų medžiagų likučiais, asortimentą.

Kokios yra teisės aktų rekomendacijos ir nurodymai dėl pesticidų likučių?

Teisės aktuose nustatytos leistinos visų galimų aptikti medžiagų likučių šviežiuose vaisiuose ir daržovėse koncentracijų ribos, vadinamieji didžiausi leistini likučių kiekiai. Didžiausi medžiagų likučių kiekiai augalinės ir gyvulinės kilmės maisto produktuose arba pašaruose buvo suderinti Europos Sąjungos mastu, todėl yra tiesiogiai taikomi kiekvienoje valstybėje narėje nuo Reglamento (EB) Nr. 396/2005 įsigaliojimo datos – 2008 m. rugsėjo 1 d. Didžiausi leistini likučių kiekiai užtikrina vartotojų apsaugą nuo nepageidaujama didelių likučių maiste ir didelę maisto saugą sveikatos požiūriu. Didžiausią leistiną likučių kiekį šviežiuose vaisiuose ir daržovėse iš esmės lemia tai, kaip maisto produktai parduodami, t. y. neplauti, nešvarūs produktai, kurie nebuvo nulupti.

Didžiausi leistini likučių kiekiai nustatomi Europos Sąjungos valstybių narių ekspertų ir Europos maisto saugos tarnybos (EFSA), nagrinėjami poveikio sveikatai ir saugos aspektu, o vėliau Europos Komisijos paskelbiami teisiškai įpareigojančiu būdu. Taikomas principas „kiek įmanoma mažiau“ (ALARA, angl. *As Low As Reasonably Achievable*): siekiant užtikrinti prevencinę vartojimo apsaugą, didžiausi atitinkamos kultūros leistini likučių kiekiai nustatomi tik tokio lygio, kuris reikalingas įgyvendinti gerajai ūkininkavimo praktikai, ir niekada nenustatomi aukštesnio lygio nei pagrįsta toksikologiškai. Taigi didžiausi leistini likučių kiekiai visada nustatomi remiantis veikliosios medžiagos ir produkto kombinacija.

Kas yra kelių veikliųjų medžiagų likučiai šviežiuose vaisiuose ir daržovėse?

Terminas „kelių veikliųjų medžiagų likučiai“ reiškia, kad produkte aptinkamos dviejų ar kelių veikliųjų medžiagų likučių sudedamosios dalys, pavyzdžiui, aptinkama pesticidų, priemonės vabzdžiams naikinti arba nuėmus derlių piktžolėms ar vabzdžiams naikinti naudojamos cheminės priemonės. Kelių veikliųjų medžiagų likučiams skiriamas ypatingas dėmesys, nes galimas medžiagų, kurios daro tą patį lemiamą poveikį, kaupiamasis poveikis tam pačiam tiksliniam organui.

Galutinis produktas teisėtas ir yra tinkamas parduoti, jei kiekvienos atskiros medžiagos likučių koncentracija atitinka didžiausią leistiną jų kiekį.

Kas yra ūmaus poveikio etaloninė dozė (ŪPED)?

Pasaulio prekybos organizacija (PPO) ūmaus poveikio etaloninę dozę (ŪPED) apibrėžia kaip medžiagos kiekį vienam kūno svorio kilogramui, kuris valgant praryjamas su maistu, arba jos kiekį, praryjamą per vieną dieną, be jokios nustatomos rizikos vartotojui. Vartotojo faktinis medžiagos suvartojimas nustatomas remiantis išmatuotais medžiagų likučiais ir didžiausiu mažų vaikų suvartotų medžiagų kiekiu ir sukeltu ūmiu poveikiu. Patvirtintos veikliosios medžiagos likučių ūmaus poveikio ir su juo susijusios ūmaus poveikio etaloninės dozės santykis apibrėžiamas kaip ūmaus poveikio etaloninės dozės krūvis ir nurodomas procentais. Iki 100 % medžiagų vertės gali būti klasifikuojamos kaip saugios naudoti.

„Lidl“ specifikacijoje vaisiams ir daržovėms nurodytos vertės

„Lidl“ specifikacijoje šviežiams vaisiams ir daržovėms nurodytos vertės laikomos vienomis griežčiausių ir reikliausių šioje pramonėje:

- patvirtinti **veikliosios medžiagos likučių kiekiai negali viršyti trečdalis didžiausios leistinos likučių koncentracijos;**
- **bendras visų veikliųjų medžiagų likučių didžiausio kiekio krūvis procentais negali viršyti 80 %.**
- **aptinkamų veikliųjų medžiagų likučių skaičius negali viršyti penkių;**
- veikliosios medžiagos (atskirai) **ūmaus poveikio etaloninės dozės krūvis procentais negali viršyti 100 %.**

„Lidl“ specifikacijoje nurodyti reikalavimai yra griežtesni nei leistinos likučių koncentracijos normos ir taip sukuria pagrindą taikyti efektyvią išankstinio perspėjimo sistemą ir įgyvendinti prevencinės komunikacijos su mūsų verslo partneriais visame pasaulyje priemones.